

Årsrapport 2012
for
fællesfonden

Ministeriet for Ligestilling og Kirke 2013
dok. nr. 45913/13

Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 647 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 1. juni 2011 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Moderniseringsstyrelsens seneste vejledning af 3. november 2010 og 25. februar 2013. om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Beretning.
- Regnskab.
 - Resultatopgørelse og balance samt noter
 - Bevillingsregnskab
- Påtegning
- Bilag

Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte udgifter for de lokale menigheder. Fællesfonden dækker således:

- Løn, godtgørelse m.v. til præster og provster.
- Udgifter vedrørende stiftsadministrationerne
- Udgifter til folkekirkens fælles it-løsninger.
- Tilskud til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse.
- Udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser.
- Tilskud til særlige menigheder.
- Udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomisk svage områder.
- Pensioner til tidligere tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.
- Fælles forsikrings- og skadesudgifter.

Herudover yder fællesfonden tilskud i mindre omfang til forskellige folkekirkelige aktiviteter.

Fællesfondens indtægtsgrundlag i 2012 består primært af landskirkeskatten. Derudover består den af enkelte, mindre driftsindtægter samt en kompensation fra staten for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten. Kompensationen er afskaffet fra 2013. Landskirkeskatten opkræves sammen med den lokale kirkeskat.

Fællesfondens budget fastsættes af ministeren for ligestilling og kirke efter rådgivning fra en budgetfølgegruppe. Siden udarbejdelsen af budgettet for 2008 har budgetfølgegruppen afholdt samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift. En repræsentant fra Præsteforeningen samt en repræsentant for kirkefunktionærerne deltager som observatører. Budgetsamrådet er hørt om fællesfondens budget.

2.2 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2012 med et positivt resultat på 44,4 mio. kr. Af årets resultat er de 29,3 mio. kr. budgetteret mindreforbrug, mens de 15,1 mio. kr. er ikke-budgetteret (jf. tabel 2.3). Resultatet er overordnet set tilfredsstillende, idet en del af det ikke-budgetterede overskud vedrører den lovbundne præstebevilling. Rigsrevisionen afgav i 2003 *Beretning 10/02* om folkekirkens fællesfond, der samme år blev fulgt op af Finansministeriets rapport om ministeriets forvaltning af folkekirkens fællesfond. I den forbindelse udestod en afklaring af, hvor stor kassebeholdningen i fællesfonden bør være. Et af Rigsrevisionens kritikpunkter i beretningen var, at fællesfonden var nødt til at lånefinansiere likviditetsbehovet. Fællesfonden har derfor i de senere år budgetteret med overskud med henblik på en genopretning af fællesfondens kassebeholdning. Fællesfondens kassebeholdning blev ved udgangen af 2012 vurderet som tilstrækkelig i forhold til fællesfondens aktiviteter.

I budgettet for 2012 var det budgetterede resultat for året på 33,7 mio. kr. (ekskl. delregnskab 32, forsikring). Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året var på 29,3 mio. kr.

Det ikke-budgetterede mindreforbrug (netto) fordeler sig således:

- 4,8 mio. kr. fra indtægter på administration af stiftsmidlerne
- 5,8 mio. i mindreforbrug kr. på løn til præster og provster
- 2,1 mio. kr. i samlet mindreforbrug på stiftsadministrationerne og Folkekirkens It

- 1,8 mio. kr. i renteindtægter
- 0,6 mio. kr. fordelt på flere mindre- og merforbrug

Stiftsadministrationer og Folkekirkens It kan frit videreføre et eventuelt mindreforbrug af bevillingen på delregnskab 3 henholdsvis delregnskab 4 til projekter i fremtidige år. Oversigt over videreførte bevillinger til 2013 fra 2012 samt tidligere år fremgår af tabel 4.4 og er samlet på 1,8 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. vedrører 2011 og tidligere.

De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2012 (t. kr.)	
Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)	-1.183.673
Ordinære driftsomkostninger (konto 15-18 & 22)	864.954
heraf personaleomkostninger (konto 18)	629.146
Andre driftsposter, netto (konto 21,33,42,43,44&46)	274.911
Finansielle poster, netto (konto 25-27)	-777
Ekstraordinære poster, netto (konto 28-29)	146
Årets resultat	-44.439

Pensions- og forsikringsområdet – delregnskab 31 & 32

Ændringen af økonomiloven i 2006 medførte, at udgifter til pensionsbidrag- og forsikringsbidraget siden 2007 er blevet faktureret til de lokale kasser af fællesfonden. For at kompensere de lokale kasser for de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud til de lokale kasser til finansiering af pensionsbidraget. Det generelle tilskud er gradvist blevet nedtrappet og i 2012 er tilskuddet fuldt udfaset.

Som konsekvens af økonomilovens bestemmelse om betaling af forsikringsbidrag er delregnskab 32 – Folkekirkens forsikring – i lighed med tidligere årsrapporter – derfor ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat, men forsikringen er fortsat en del af balancen.

Fællesfondens balance

Tabel 2.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2012

Tabel 2.2. Fællesfondens balance (t. kr.)	Status primo	Status ultimo
Anlægsaktiver i alt	209.629	198.149
<i>Heraf immaterielle anlægsaktiver</i>	14.816	8.791
<i>Heraf materielle anlægsaktiver</i>	177.346	173.345
<i>Heraf finansielle anlægsaktiver</i>	17.466	16.013
Omsætningsaktiver	417.019	513.864
Aktiver i alt	626.648	712.013
Egenkapital	-195.403	-239.841
Hensatte forpligtelser	-202.694	-193.941
Øvrige forpligtelser	-228.551	-278.231
Passiver i alt	-626.648	-712.013

Status for fællesfondens balance beskrives kort nedenfor. For en nærmere specifikation af status og udvikling henvises til bilag 6.2

Aktiver og passiver var ultimo 2012 på 712,0 mio. kr. Forøgelsen af aktiverne på 85,4 mio. kr. kan delvist henføres til en stigning i den likvide beholdning som konsekvens af årets resultat for fællesfonden og årets overskud i forsikringsordningen. Hensættelser til pensionsforpligtigheden har yderligere øget likviditeten, dog er hensættelser til forsikringskader til gengæld reduceret på grund af mindre udgiftstunge skader end oprindeligt forventet. Dertil kommer en stigning i tilgodehavender som konsekvens af de besluttede overførelser fra stifterne til Folkekirkens Administrative Fællesskab af mindreforbrug på pension til tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Den tilsvarende stigning i fællesfondens passiver kan omvendt delvist tilskrives stifternes ovenfor nævnte kortfristede gæld til Folkekirkens Administrative Fællesskab. Fællesfondens egenkapital var ultimo 2012 på 239,8 mio. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 44,3 mio. kr. kan hovedsagligt henføres til driftsresultatet samt enkelte andre poster.

Afvigelsen mellem budget og regnskab fordelt overordnet på delregnskaber

Tabel 2.3. giver en oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Tabellen viser et samlet mindreforbrug i regnskabet på 15,1 mio. kr. i forhold til budgettet.

Delregnskab 1, Landskirkeskat mv.: Merindtægten kan henføres til en ikke budgetteret indtægt på 4,8 mio. kr. for stifternes administration af stiftsmidlerne.

Delregnskab 2, Præster og Provster: Et mindreforbrug på 5,8 mio. kr., som skyldes et generelt mindreforbrug på præsteløn samt et mindreforbrug på feriepengeregulering grundet fortsat fokus på afvikling af ferie. Præstegodtgørelser udviser derimod et merforbrug.

Delregnskaberne 3-6 viser et samlet mindreforbrug på 2,1 mio. kr. og dækker over flere forskellige mindreforbrug bl.a. som konsekvens af regnskabsreglerne i forbindelse med bogføring og afskrivninger af bygningsforbedringer på anlæg jf. afsnit 6.1

Delregnskab 7, Folkekirkelige tilskud: Delregnskabets afvigelse på 0,7 mio. kr. kan primært henføres til et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. på formål 10, som skyldes færre tilsagn under forsøgsprojektordningen samt 0,2 mio. kr., som skyldes tilbagebetalte midler fra et tilsagn til et projekt om dåbsoplæring samt et mindreforbrug på korudgifter mv. i forbindelse med den kirkelige betjening af Rigshospitalet.

Delregnskab 11, Finansielle poster: Grundet en større beholdning af likvide midler end budgetteret har der ikke været behov for at optage likviditetslån, hvorfor der ikke har været renteudgifter men derimod renteindtægter i 2012.

Tabel 2.3. Fællesfondens administrerede udgifter og indtægter 2012 (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse	Note
1 - Landskirkeskat m.v.	Indtægtsbevilling	-1.086.600	-1.091.365	-4.765	6.1.1.
2 - Præster og provster	Lovbunden bevilling	598.639	592.882	-5.757	6.1.2.
3 - Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	79.405	77.945	-1.460	6.1.3.
4 - Folkekirkens IT	Driftsbevilling	88.930	88.250	-680	6.1.4.
5 - Folkekirkens Uddannelser	Driftsbevilling	52.532	52.147	-384	6.1.5.
6 - Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	23.882	24.331	448	6.1.6.
7 - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	21.337	20.637	-700	6.1.7.
9 - Reserver	Anden bevilling	3.757	3.750	-6	6.1.9.
11 - Finansielle poster (nettoudgift)	Anden bevilling	1.000	-821	-1.821	6.1.11.
21 - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	103.729	103.729	0	6.1.21.
31 - Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	84.075	84.075	-	6.1.31.
Total		-29.315	-44.439	-15.124	
32 - Folkekirkens forsikring	Driftsbevilling	-0	-	-0	6.1.32.

For en nærmere redegørelse henvises til bilag 6.

Tabel 2.3a Tillægsbevillinger 2012 (t.kr.) fra omprioriteringspuljen m.m. - tildelt 2012

Beskrivelse	Løn	Øvrig drift	Netto	Delregnskab	Formål
Fyens stift bispevalg	0	448	448	3	10
Fyens stift renovering af bygning	0	1.368	1.368	3	10
Lolland-Falsters stift/AdF omplacering af bevilling	-1.212	-1.575	-2.787	3	10
Lolland-Falsters stift/AdF omplacering af bevilling	1.212	1.575	2.787	3	15
Viborg og Århus stifter KAS/GIAS center	617	0	617	3	15
Konfirmandcenter	0	500	500	5	10
Budgetanalyse kirkemusikskoler	0	300	300	6	10
Budgetanalyse præsteuddannelserne	0	400	400	6	10
Sagsomkostninger feriepengesag	0	730	730	6	10
Skov & Landskab PhD-projekt formidling	0	66	66	6	10
Tillægsbevillinger i alt	617	3.812	4.430		

Ministeren for ligestilling og kirke fastlagde budgettet for fællesfonden for 2012 i november 2011. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2012) i nedenstående tabel 2.3b. Det endelige budgettal 2012 indeholder en række omposteringer og tillægsbevillinger (jf. tabel 2.3a). Det er tallene for *Budget + TB*, der er anvendt som budgettal i denne årsrapport.

Der er bevilliget tillægsbevillinger finansieret ved fællesfondens resultat på samlet 4,4 mio. kr.

Tabel 2.3b Budget og tillægsbevillinger (t. kr.)	Budget 2012	Budget +TB 2012	Difference
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompens	-1.086.600	-1.086.600	0
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	598.639	598.639	0
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	76.971	79.405	2.434
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	88.930	88.930	0
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	52.032	52.532	500
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	22.386	23.882	1.496
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	21.337	21.337	0
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	3.757	3.757	
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoud)	1.000	1.000	0
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	103.729	103.729	0
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	84.075	84.075	0
Total	-33.745	-29.315	4.430
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-	(0)	0
DELREGNSKAB - 36 - Bindende stiftsbidrag	0	0	0

Nedenstående kommentarer til tabel 2.3b beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 3 Stiftsadministrationer

I 2012 har Fyens Stift modtaget en tillægsbevilling på 0,4 mio. kr. til finansiering af bispevalget 2012 samt en tillægsbevilling på 1,4 mio. kr. til renovering af bispegården.

Viborg og Århus Stifter fik en tillægsbevilling på 0,6 mio. kr. til finansiering af opstartsomkostninger i forbindelse med KAS/GIAS centerdannelsen. Folkekirkens Administrative Fællesskab modtog en bevilling til løn og driftsomkostninger. Bevillingen blev finansieret af Lolland-Falsters Stifts bevilling.

Der er givet tillægsbevillinger på delregnskab 3 på i alt 2,4 mio. kr.

Delregnskab 5 - Uddannelse

Teologisk Pædagogisk Center fik en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. finansieret af resultatet til midlertidig drift af konfirmandcenteret indtil en endelig afklaring i forbindelse med budget 2014. Centeret modtager ligeledes en midlertidig bevilling på 1,0 mio.kr. i 2013.

Delregnskab 6 – Folkekirkenes fællesudgifter

Budgettet for delregnskabet er blevet tilført midler på i alt 1,5 mio. kr. finansieret ved en reduktion af resultatet. To tillægsbevillinger på samlet 0,7 mio. kr. er givet til analyser af henholdsvis præsteuddannelserne og kirkemusikskolerne. Der blev bevilliget midler på op til 730.000 kr. til nogle specifikke sagsomkostninger. Endelig er der bevilliget midler til formidling af resultater fra PhD-projektet "Kirkegårde; forvaltning, grøn pleje og indførelse af kvalitetsbeskrivelser". Ikke anvendte eller udbetalte tillægsbevillinger er hensat og udgiftsført.

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor. Her er der lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Konklusionen for årets resultataftaler fremgår af kapitel 3.

Årsværk for præster

Af tabel 2.4 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkenes 10 stifter i Danmark.

Tabel 2.4 Præstestillingernes personaleforbrug

Stift	antal	antal	antal	afvigelse	Lokalt finansierede præster 2012
	anvendte årsværk 2011	normerede årsværk 2012	anvendte årsværk 2012		
København Stift	213,8	212,0	206,1	-5,9	5,5
Helsingør Stift	281,5	276,4	282,3	5,9	8,4
Roskilde Stift	259,7	255,1	261,6	6,5	14,0
Lolland-Falster Stift	61,8	60,0	59,8	-0,2	0,0
Fyns Stift	184,3	186,5	181,8	-4,8	4,8
Aalborg Stift	217,3	217,3	212,8	-4,6	6,3
Viborg Stift	176,8	175,3	175,9	0,6	5,2
Århus Stift	275,9	276,9	276,9	0,0	20,8
Ribe Stift	155,3	154,0	155,8	1,8	1,7
Haderslev Stift	177,1	178,3	175,2	-3,1	6,2
I alt	2003,5	1991,8	1988,1	-3,7	72,8

Det samlede antal anvendte årsværk viser et mindreforbrug på ca. 3,7 årsværk i forhold til normeringen. Af tabellen ses, at de største mindreforbrug af årsværk findes i Københavns Stift, Fyens Stift og Aalborg Stift. Mindreforbrugene kan henføres til vakancer. Omvendt har Helsingør Stift og Roskilde Stift afvigelser på henholdsvis 5,9 årsværk og 6,5 årsværk, hvilket i Helsingør Stift primært skyldes, at der i lighed med 2011 er færre vakancer end i tidligere år, samt at der anvendes vikarer ved længere sygdomsforløb eller studieorlov. I Roskilde har beregningsmetoden for årsværk for præster tidligere ikke været retvisende. Dette har vist sig som en stigning i årsværkforbruget i 2011 og 2012.

Det skal bemærkes, at både Helsingør og Roskilde stifter, står til at få flere præstestillinger, når den nye præstefordelingsmodel er fuldt implementeret i 2015. De øvrige stifter har samlet set et lille nettomindreforbrug.

Afvigelserne er dermed i overensstemmelse med præstefordelingsmodellens hensigt. Umiddelbart er afvigelse i årsværk tilfredsstillende. Dette skal dog ses i sammenhæng med mindreforbruget på præstebevillingen.

Lokalt finansierede præster finansieres af den lokale kirkekasse og dermed ikke af fællesfonden samt staten. Derfor indgår de kun som en supplerende oplysning.

Årsværk for stiftsadministrationer

Tabel 2.5 viser personaleforbruget i stifterne opdelt på sagstyper. Der har været et mindre fald i årsværksforbrug på 3,3 årsværk i forhold til 2011 svarende til en ændring på 2,6 pct.

Tabel 2.5 Stiftsadministrationens årsværksforbrug

Sagstype	2010	2011	2012
Personaleopgaver for eksterne			
Løn kirkefunktionærer	11,19	10,84	10,61
Løn præster inkl. FLØS	5,85	5,46	5,24
Ansættelse af præster	3,04	3,19	3,21
Styrelse			
Sekretariat for stiftsudvalg	0,68	0,63	0,95
Sekretariat for stiftsråd	1,65	1,75	1,98
Byggesager vedrørende sogne	3,55	3,76	3,81
Tilsyn og godkendelser (stiftsøvrighed og biskop)	2,88	3,22	3,03
Sekretariatsfunktion for biskoppen	10,53	10,39	10,72
Opgaver under bindende stiftsbidrag	3,50	2,97	3,48
Legater og fonde	0,01	0,01	0,34
Valg af menighedsråd	0,00	0,00	2,51
Valg af stiftsråd	0,00	0,00	0,00
Valg af biskop	0,00	0,00	0,76
Rådgivning			
Rådgivning vedrørende kirkefunktionærer	10,09	9,69	9,46
Rådgivning af menighedsråd og provstiuvalg	6,70	6,75	6,66
Rådgivning af MR vedr. lån, gravsted og kap.adm.	0,00	0,00	1,12
Økonomiopgaver for eksterne			
Kapitalforvaltning, reg. gravsteder og lånesager	8,86	8,56	8,33
PUK og provstirevision	0,00	0,00	0,41
Administration og hjælpefunktioner			
Løn stift	0,80	0,77	0,71
Regnskab stift (stiftets fællesfondregnskab)	11,15	10,74	10,72
Personalesager (stiftspersonale)	0,54	0,35	0,16
Generel ledelse	2,35	2,32	3,38
Intern administration	34,76	34,48	14,83
Hjælpefunktion - ejendomme/lejemål	4,19	4,14	6,37
Hjælpefunktion - acadre og post	0,00	0,00	6,42
Øvrige hjælpefunktioner	0,00	0,00	1,72
Egen uddannelse/kompetenceudvikling	5,12	5,31	5,11
Sum	127,43	125,33	122,03

Faldet i det totale årsværksforbrug kan i lighed med faldet fra 2010 til 2011 betegnes som normale udsving. En del af faldet i 2011 kan dog henføres til, at ressourceforbruget var større i 2010, hvor flere stifter dedikerede ekstra udviklingsressourcer til samarbejde på tværs. En omorganisering af opgaverne mellem Stiftsadministrationerne er planlagt implementeret i perioden 2012-2014. Formålet er, at opnå effektiviseringer ved opgavespecialisering og større volumen. Det er ikke sandsynligt at denne omfordeling – selv efter en opstartsperiode – vil give en nævneværdig reduktion i årsværk, da formålet er serviceforbedringer overfor menighedsrådene. Ovenstående fald kan derfor ikke tilskrives en sådan effekt.

Det skal bemærkes, at rådgivning af menighedsråd vedrørende lån, gravsteds- og kapitaladministration fra 2012 er blevet et selvstændigt område.

Det fremgår, at den interne administration er faldet meget betydeligt. Det skyldes en omlægning af tidsregistreringen, således at væsentlig flere emner, herunder generel rådgivning af menighedsråd om gravsteder, tidsforbruget på ombygninger og journal m.m. er blevet mere synlig. Samtidig er den tid, som stiftskontorchefen og andre medarbejdere bruger på fællesopgaver blevet mere synlige.

Stiftsadministrationernes drift er fra og med 2012 specificeret på Hjælpefunktioner, Intern administration samt Generel ledelse.

Årets faglige resultater for Folkekirkens It

Folkekirkens It servicerer folkekirken samt Ministeriet for Ligestilling og Kirke med It-ydelser. Opgaverne består i servicering af kirkenettet, herunder aktiviteter der har at gøre med digitalisering og anvendelse af informationsteknologi i folkekirken og ministeriet. Størstedelen af opgaver vedrørende folkekirkens It-systemer og PC'er, herunder økonomi- og fagsystemer samt personregistrering, varetages af Folkekirkens It. En nærmere beskrivelse af Folkekirkens It og områdets budget findes under afsnit 6.1.4.

De faglige resultater opdeles i en kort beskrivelse af de væsentligste projekter samt årsværkforbrug. For en opgørelse af nøgletal og driftsorienterede produktionsresultater henvises til Årsrapport 2012 for Folkekirkens It. De vigtigste af de faglige resultater i 2012 opdeles i projekter vedrørende civil- og personregistreringen, ministeriets og folkekirkens it-anvendelse, folkekirken.dk samt it-governance.

De væsentligste projekter:

Personregistreringen

I samarbejde med CPR-Kontoret er der igangsat en omlægning af CPR og Den Elektroniske Kirkebog, som primært gennemføres med henblik på at nedbringe drifts- og forvaltningsomkostninger foruden at forbedre mulighederne for at konkurrenceudsætte den samlede opgave. Det er forventningen, at moderniseringen vil være tilendebragt hen imod slutningen af 2013.

Som et led i regeringens digitaliseringsstrategi indgår obligatoriske anmeldelser og ansøgninger i "2. bølge". Ministeriet og folkekirkens bidrag til 2. bølge vedrører anmeldelse af faderskab, navngivning og ansøgning om navneændringer samt anmodning om begravelse eller ligbrænding og dermed alle de civilregistreringshændelser, som er borgervendte. Der etableres et sagsbehandlersystem, PersonSAG, hvori personregisterførerne modtager borgernes henvendelser.

Samlet set er det vurderingen, at aktiviteterne omkring personregistreringen er forløbet tilfredsstillende i 2012.

Kapitaladministration og administration af gravstedsvedligeholdelse

System til kapitalforvaltning [KAS] og administration af gravstedsaftaler [GIAS] har været genstand for et implementeringsprojekt, hvor det første af de nye stiftscentre blev etableret i Århus og Viborg Stifter, og hvor alle kirkegårde [ca. 1.850] og menighedsråd [ca. 1.800] har deltaget.

Med GIAS-systemet oprettes nye aftaler om flerårig vedligeholdelse af gravsteder, og med KAS sker der bogføring af menighedsrådenes ind- og udlån i stiftsmidlerne.

GIAS har vist sig at være velfungerende og har resulteret i en betydelig effektivisering af den administration, som knytter sig til oprettelse af ca. 35.000 aftaler på årsbasis.

KAS, som er baseret på Navision Stat, er væsentligt forsinket.

Samlet set er forløbet derfor ikke tilfredsstillende, men det samlede systemkompleks vil understøtte de arbejdsgange, det skal, og give organisationen de fordele, som var forudsat.

Løn- og personaleadministration

Centerdannelse i stiftsadministrationerne er også på løn- og personaleområdet nært forbundet med it-systemer, som Folkekirkens It leverer. Der er planlagt flere ændringer. På grund af forsinkelser hos leverandøren sker ændringerne dog først i 2013.

Lønadministrationen for præster og stiftsansatte samt for præster samles i ét løncenter, hvilket vil være en fordel af hensyn til bevillingsstyring og afregning, men derudover give en mere ensartet praksis med hensyn til ansættelses- og aflønningsforhold.

For kirkefunktionærerne får arbejdsgiverne (menighedsrådene) værktøjer til rådighed, som i højere grad end nu kan medvirke til, at nye og ændrede ansættelser kan ske via systemunderstøttede opslag i relevante overenskomster.

Samlet set er det ikke tilfredsstillende, at projektets tidsplan flere gange er udskudt.

Implementeringen af stifternes centerdannelse påvirkes, hvorimod det ikke har haft nogen indflydelse i forhold til hverken arbejdsgivere eller lønmodtagere.

Den Digitale Arbejdsplads

Den Digitale Arbejdsplads (DAP) er i 2012 udvidet med et Dataarkiv, som sikrer menighedsråd, kirkegårde og arbejdsgivere adgang til materialer fra lønkørsler, kontoudtog, gravstedsaftaler og låneoplysninger m.m. Desuden opnår menighedsrådene, at bilag gemmes automatisk.

DAP har i 2012 været anvendt til en betydelig del af den kommunikation og de processer, som har knyttet sig til afholdelsen af menighedsrådsvalget. Arbejdet med Den Digitale Arbejdsplads er kommet ind i en god gænge og sker i et godt samspil mellem de involverede parter. Udfordringen er, at få brugerne omstillet til at opsøge og finde den nødvendige information fremfor at modtage den via e-post eller på anden måde.

Kirkekalender, mobilAPP og sogn.dk

En længerevarende modernisering af sogn.dk og i den forbindelse etableringen af en landsdækkende kirkekalender er afsluttet i 2012.

Folkekirkens It er forpligtiget til at videregive oplysninger fra *Kirkekalenderen* til presse og medier.

Derfor er der indgået aftale med Kristeligt Dagblads arrangementskalender (Kirku) om, at sogn.dk overtog leverancer til Kirku. Herudover er der indgået aftaler med Kultunaut samt med sognenes leverandører af kalenderløsninger, sådan at der nu er en landsdækkende Kirkekalender med

arrangementer fra knap 1.700 kirker. Kalenderen er desuden gjort tilgængelig via en app, som er

udviklet til flere platforme. Arbejdet med Kirkekalenderen har indtil videre været tilfredsstillende, og

80 % af sognene er nu med som aktive brugere.

E-læring

Siden starten af 2012 har der været arbejdet med udvikling af e-læring. Dels har Folkekirkens It

udviklet et nyt kursus til uddannelse af personregisterførere, dels er der i samarbejde med

repræsentanter fra stifterne og ministeriet gennemført udviklingsforløb, hvor der er set på forskellige

typer af e-læringsforløb. Det overvejes, på hvilken måde e-læring kan eller skal indgå i Folkekirkens

It's ydelser.

Set fra Folkekirkens It's side har indsatsen været tilfredsstillende, det må dog konstateres, at det er en opgave, som kræver mange indsatser for at lykkes – kun få af dem er it-tekniske.

It-governance

It-governance omfatter standardisering og arkitektur, metoder og kvalitetssikring, kompetenceudvikling, it-sikkerhed og økonomistyring m.m.

Det er ledelsens vurdering, at indsats og resultater i området "governance" har været tilfredsstillende.

- For Folkekirkens It's kommunikation er der udarbejdet en kommunikationsstrategi; som en del heraf er der formuleret politikker og dokumentbehandling.
- Som et led i den løbende risikovurdering er der i første halvdel af 2012 gennemført en samlet risikovurdering.
- Udvikling af enklere principper for bruger- og rollestyringen har indgået som et led i planlægningen af et nyt Active Directory, hvilket er et register, som holder styr på alle brugere og de rettigheder og roller de skal have i forhold til systemer og herunder adgang til data.
- Der er gennemført en revision af anvendelsen af softwarelicenser (SAM-baseline-report4), der viste en underlicensiering på under 3 pct., hvilket er rettet op.
- Gennemført udbud af en rammekontrakt vedr. vedligeholdelse og videreudvikling af Kirkenettets SharePoint-installation.

It-kontorets årsværk

Personaleforbruget i It-kontoret har i 2011 været på i alt 34,4 årsværk.

Tabel 2.6 Aktiviteter i folkekirkens IT

Folkekirkens IT	2010	2011	2012
Aktiviteter:			
Antal pc- arbejdspladser	3.471	3.504	3.688
Antal installationssteder	2.807	2.725	2.737
Antal brugere	4.228	3.809	3.939
heraf personregisterførere	3.285	3.150	3.065
Antal henvendelser til Brugerservice	39.122	42.032	37.806
heraf vedr. pc-support	23.674	24.761	21.269
heraf vedr. personregistrering	13.363	14.207	13.753
heraf vedr. leverancer og gen. spm.	2.085	3.064	2.784
Antal årsværk	32,8	34,2	34,4

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse København, Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse Århus og Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster (TPC) udgør de tre folkekirkelige uddannelsesinstitutioner for præster.

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse i København og Århus varetager følgende kursustyper:

- Den obligatoriske uddannelse af teologiske kandidater (pastoralseminariet)
- Efteruddannelse af nyansatte præster
- Efteruddannelse af nyansatte provster

Den samlede kursusaktivitet ses af de to tabeller nedenfor. Studieaktivitet målt i antal kursisdage er steget med 23,5 pct. i København i forhold til 2011. I Århus ses en stigning i kursisdage på 14,7 pct.

Stigningen i København skyldes:

- Flere udnævnelser af præster og provster
- Samt at 2011 var et "dårligt" år da der begyndte flere nyansatte præster i stillinger, som ikke udløste efteruddannelse.

I Århus har optaget på det teologiske studium været jævnt faldende fra sidst i 90'erne til 2008. De sidste par år er optaget igen på vej opad, og som anført i årsrapport 2011 forventes det at få en effekt på kursusaktiviteten på præsteuddannelsen i Århus i de følgende år. En kursisdag er 7,4 timer.

Tabel 2.7 FIP København

Studieaktivitet	2009	2010	2011	2012
Antal kursister	441	490	383	420
Antal kursusdage	244	243	238	240
Antal kursisdage	6.124	6.149	4.907	6.062

Tabel 2.8 FIP Århus

Studieaktivitet	2009	2010	2011	2012
Antal studerende	56	37	35	41
Antal kursusdage	171	170	175	171
Antal kursisdage	4.788	3.145	3.056	3.504

Tabel 2.9 TPC

Studieaktivitet	2009	2010	2011	2012
Antal kursister	1.634	1.621	1.512	1.666
Antal kursusdage	491	438	408	419
Antal kursisdage	7.377	7.328	6.661	6.953

Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster udvikler og gennemfører efteruddannelse for præster og andre kirkelige medarbejdere bl.a. i almenteologiske, pædagogiske samt praktiske teologiske fag. TPC opdeler opgaverne i:

1. Kurser
2. Konferencer
3. Rådgivning/formidling
4. Anvendt forskning
5. Projektarbejde
6. Internationalt arbejde.

Tabel 2.9 er en oversigt over TPC's kursusaktivitet, som viser en stigning på 4,4 pct. i forhold til 2011. Stigningen i kursusaktiviteten, målt i antal kursisdage, skal bl.a. ses i sammenhæng med, at provstikurser og andre rekvirerede kurser nu delvist kan finansieres af lokale midler.

TPC har i samarbejde med andre institutioner igangsat udviklingsarbejder og projekter i 2012.

Kirkemusikskolerne

Nedenfor er vist udviklingen i antal færdiguddannede for folkekirkens tre kirkemusikskoler.

Tabel 2.10 Gennemførte uddannelsesforløb				
Sjællands Kirkemusikskole	2009	2010	2011	2012
PO- organister	14	13	14	16
Organister	97	96	92	96
Kirkesangereksamen	8	6	7	4
Kirkesangere	48	35	48	43
Kirkekorledereksamen	1	2	1	1
Kirkekorledere	3	5	2	4
I alt	171	157	164	164
Løgumkloster Kirkemusikskole	2009	2010	2011	2012
PO- organister	11	5	4	7
Organister	74	76	72	79
Kirkesangereksamen	5	8	8	7
Kirkesangere	51	56	62	57
Klokkenister	10	5	3	7
I alt	151	150	149	157
Vestervig Kirkemusikskole	2009	2010	2011	2012
PO- organister	20	19	15	8
Organister	103	93	92	84
Kirkesangereksamen	8	11	4	9
Kirkesangere	50	54	60	64
Kirkekorledere	0	0	0	0
I alt	181	177	171	165

Antal gennemførte uddannelsesforløb i kirkemusikskolerne har samlet udvist en mindre stigning på 0,4 pct. i forhold til 2011.

Kirkefunktionæruddannelse

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU-Fyn.

Antal personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.11 nedenfor. Som konsekvens af *cirkulære nr. 9685 af 7. august 2009 om uddannelseskra*v for kirkefunktionærer er kirkefunktionæruddannelsen blevet omstruktureret fra og med 2009.

Tabellen viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne – afhængig af jobfunktionen samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under Statens Center for Kompetenceudvikling er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Ministeriet for Ligestilling og Kirke, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, FAKK – Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, FPO – Foreningen af Præliminære Organister og Dansk Kirkemusiker Forening.

Tabel 2.11 Statistik for hold afholdt under Ministeriet for Ligestilling og Kirke

Hold	Antal deltagere	
	2011	2012
Obligatorisk grunduddannelse for kirkefunktionærer		
<i>Fælles for alle</i>		
Praktisk kirketjeneste graver/kirketjener	186	170
Liturgisk kirketjeneste (kordegne)	40	39
<i>Fælles for kirketjener/graver</i>		
Kirkens rengøring, teknik og vedligehold	178	180
Renholdelse af kirkens omgivelser	0	10
<i>For graver</i>		
Procedure og praktiske forhold ved dødsfald	129	106
Præventiv konservering af kirkens udstyr	125	94
<i>For kirketjener</i>		
Specialrengøring	74	72
<i>For kordegne</i>		
Betjening af menighedsråd	39	54
Personregistrering, grundkursus	117	98
Forvaltningsret i sagsbehandlingen	47	50
Kirkegårdsforvaltning i samspil med menighedsråd	0	10
<i>Efteruddannelse for alle</i>		
Personregistrering, systemkursus	19	19
Personregistrering, særlige opgaver	46	17
Regnskabfører	13	0
Regnskab og budget	29	24
Verificering ved navneændring	62	36
Lønberegning og lønrapportering	0	29
Konteringsinstrukser	0	0
Godt i gang (budget)	254	0
Slut godt af (årsafslutning)	140	224
Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	0	0
Kløkkeringning	0	0
Den professionelle betjening af kirkens bruger	0	34
Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	0	31
Betjening og styring af de automatiske anlæg i kirken	0	0
Psykisk arbejdsmiljø for kirkefunktionærer	7	0
Webkommunikation - IDV	0	9
Design og automatisering af regneark	0	14
Standardisering af virksomhedens dokumenter	0	16
I alt	1.505	1.336

I forhold til 2011 har der været et fald svarende til 11,2 pct. af deltagerene. Dette fald skyldes – i lighed med et fald i 2011 - et ekstraordinært højt deltagerantal i 2010. I 2010 var der flere allerede ansatte kirkefunktionærer som valgte at uddanne sig på de nye moduler – som konsekvens af overgangen af uddannelsen til AMU Center Fyn. Desuden var der i 2010 en ekstraordinær stigning på 333 kursister (på modulet *Konteringsinstrukser*) afledt af overgangen til nye budgetter og regnskaber. Af samme årsag var der 254 deltagere på budgetkurset *Godt i gang*, som blev udbudt i 2011 men ikke i 2012

Forsikringsvirksomhed

Den gennemsnitlige årlige udgift til skader målt over 100 år blev i 2004 i årets priser vurderet til 50 mio. kr. Det budgetterede beløb i 2012 var på knap 62,0 mio. kr. til skader. I 2012 har den samlede udgift til skader udgjort 42,4 mio. kr. Forsikringsregnskabet viser et overskud på 30,8 mio. kr. i 2012 jf. bilag 6.3. Overskuddet anvendes til nedbringelse af det fremtidige forsikringsbidrag.

I nedenstående tabel 2.12 er skaderne opgjort på type. Som konsekvens af overgangen til ny forsikringsadministrator er opgørelse af skadestyperne ikke direkte sammenlignelige. Et umiddelbart fald i brandskader efter overgangen kan (ud over enkelte store brande i 1. halvår 2012) sandsynligvis forklares ved, at Hansson & Partners opererer med skaden hærværk, og påsatte brande registreres som hærværk og ikke brand. Glasskader vil også i visse tilfælde nu blive opgjort som hærværk.

Det kan dog konstateres, at der har været et fald i skader såvel som skadesomkostninger i forhold til 2011, hvor der var flere skader end i et gennemsnitsår. Dette skyldtes bl.a. skybruddet i sommeren 2011 samt de store mængder sne i vinteren 2010/2011 som forårsagede flere vandskader. To alvorlige brande 2011 var også årsag til forholdsvis store udgifter til brandskader.

Tabel 2.12 Skader 2012 (kr.)

Willis - første halvår 2012

	Antal	Omkostning i alt (Udbetalinger & hensættelser)
Anden skade	178	13.089.942
Brandskade	40	6.301.453
Glas & Sanitet	45	366.502
Rørskade	59	2.046.152
Tyveri	186	3.834.960
Vandskade	19	523.639
I alt	527	26.162.648

Hansson & Partners - andet halvår 2012

	Antal	Omkostning i alt (Udbetalinger & hensættelser)
Anden skade	150	6.913.842
Brandskade	13	1.034.567
Elskade	19	375.106
Hærværk	94	1.431.162
Rørskade	46	1.155.503
Stormskade	10	78.086
Svamp- og insektskade	15	332.228
Indbrud	143	3.902.760
Simpelt tyveri	9	109.754
Vandskade	31	908.419
I alt*	530	16.241.424

*Af de 530 anmeldte skader har 135 ikke kunnet opnå dækning

2.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat for 2013 inklusiv tillægsbevillinger, men eksklusiv delregnskab 32, *Forsikringer*, udgør 21,3 mio. kr. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2013 kan holde. Fra 2013 og frem bliver fællesfondens økonomi presset som konsekvens af bl.a. en fremrykket betalingsprofil for pensionsudgifter til tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Eksterne påvirkninger

Det forventes, at forudsætningerne fra vedtagelsen af budget 2013 i november 2012 vil holde. Tidligere års faldende udskrivningsgrundlag forventes fortsat til en vis grad stabiliseret. Til gengæld kan anden lovgivning have kraftige konsekvenser for kirkeskatteprovenuet. Disse konsekvenser bliver med afskaffelsen af kompensationen for anden lovgivnings effekt på skatteprovenuet ikke længere neutraliseret. Med andre ord kan skattelovgivning fra og med 2013 have stor betydning for kirkeskatten.

3. Målrapportering

Siden 2009 er der indgået resultataftaler mellem Fællesfonden og de underliggende institutioner - de enkelte stifter, Folkekirkens It, samt præste- og kirkemusikeruddannelserne.

Resultataftalerne er ikke en kontrakt i aftaleretlig betydning, men angiver en række mål, som institutionerne skal arbejde hen imod. Det er således et internt arbejdsredskab, såvel som en beskrivelse af hvordan institutionen opfatter sin rolle.

De fire farvekoder herunder viser hvordan der samles op på resultaterne.

	Opfyldt
	Delvis opfyldt
	Ikke opfyldt
	Ikke et mål her

Det er et generelt krav i resultatkravene, at de forudsætter en ekstra indsats af den pågældende institution og ledelse. Indsatsområderne vedrører de 20 pct. af opgaverne, som stiftet, institutioner og departement finder, at det er vigtigt at fokusere på.

En detaljeret målrapportering af resultataftaler for stifter, uddannelsesinstitutioner, Folkekirkens It samt Folkekirkens Administrative Fællesskab fremgår af de enkelte aftaleparters årsrapport. Dette år var fjerde år med resultataftaler for It-kontor, stifter, og uddannelsesinstitutioner.

Ministeriet har gennemført en evaluering af resultataftalerne i efteråret 2012, som konkluderer, at den tætteste proces og dialog om aftalerne, giver det bedste resultat, men at der med fordel kan arbejdes videre med bl.a. følgende:

- Ministeriets rolle – idet ministeriet i højere grad vil være aktiv i processen om formulering og opfølgning på resultataftalerne.
- Drøftelse af resultataftalerne som et fast punkt med stiftskontorcheferne ved stiftskontorchefmøder
- Større tydelighed fra ministeriets side om forventninger til opfølgning, herunder eventuel anvendelse af opfølgningsskabeloner og vurderingsskala
- Resultataftalerne har hidtil indeholdt både mål angående drift og udviklingsmål. Ministeriet vil fremover lægge større vægt på driftsopgaver.
- Fortsat erfaringsudveksling på tværs af institutioner, herunder opstilling af fælles mål
- Ministeriet tager initiativ til i dialog med institutionerne at arbejde for, at målene forankres blandt medarbejderne.

Indsatsområderne indgår i ministeriets arbejde med resultataftalerne for 2014.

Stifter

Stifterne havde for 2012 følgende seks mål i deres resultataftaler:

1. Stifternes rådgivning af menighedsrådene hvad angår ansættelsesbeviser – om rådgivningen tilrettelægges og udføres på en faglig kompetent, effektiv og hurtig måde. Rettidig tilbagemelding eller afsendelse af ansættelsesbevis.
2. Folkekirkens personale hvad angår kirkefunktionærerne, hvor der måles på, om der foreligger en håndbog senest den 30. juni 2012. I 2011 blev der målt på, om der forelå en folder til menighedsrådene.

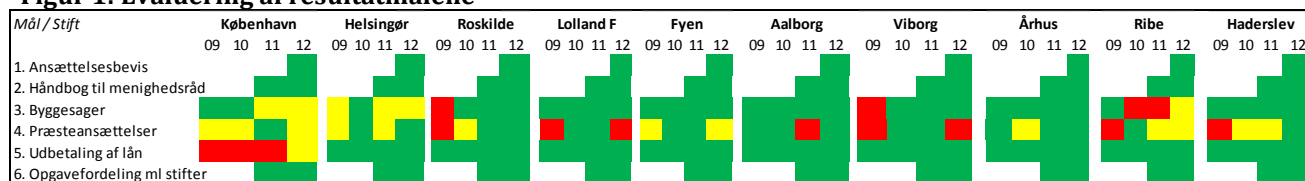
- Folkekirkens styrelse hvad angår byggesager, om byggesager tilrettelægges og behandles på en faglig kompetent, effektiv og hurtig måde. Hvis 80 pct. af alle byggesager er godkendt indenfor 120 kalenderdage, og hvis sagsbehandlingstiden isoleret set i stifterne i 80 pct. af alle byggesager sker indenfor 40 kalenderdage, anses målet for opfyldt.
- Folkekirkens personale hvad angår præsteansættelser. Hvis 10 pct. eller mindre af sagerne returneres af Ministeriet for Ligestilling og Kirke som følge af mangelfulde oplysninger el. lign.
- Folkekirkens økonomi hvad angår udbetaling af lån, idet der måles på om 90 pct. af stifternes udbetaling er udbetalt senest 5 arbejdsdage efter anmodning om udbetaling er modtaget fra menighedsrådene.
- Folkekirkens styrelse hvad angår opgavefordeling mellem stifterne, idet der måles på, om der er aftalt en opgavefordeling mellem stifterne. Hvis der foreligger en aftale ved udgangen af 2012, uanset at den er endelig godkendt af biskopperne, er målet nået. Målet i 2011 var en beskrivelse af stifternes kerneopgaver, der med fordel kunne varetages af ét eller to stifter.

Resultatet af målingen fremgår af figur 1. Det fremgår, at målet om præsteansættelser er sværest at opfylde, idet der er to stifter, som ikke har nået målene i 2012, og to stifter kun delvist har nået målene.

Tre stifter har kun delvist nået målet indenfor byggesager, og et stift har ikke nået målet i forbindelse med udbetaling af lån.

Københavns og Ribe stifter har overordnet set sværest ved at leve op til resultataftalerne i 2012.

Figur 1: Evaluering af resultatmålene

Folkekirkens IT

I resultataftalen for Folkekirkens IT kontor er der driftsmål, udviklingsmål og kvalitetsmål. For 2012 er der ni mål, hvoraf de første 6 er nået:

- Driftseffektivitet – idet målet er opfyldt hvis 90 pct. af målingerne lever op til Service Level Agreement (SLA)
- Leveringseffektivitet – idet der måles på om 90 pct. af målingerne lever op til målsætningen om at udstyr skal udskiftes indenfor 30 dage i forhold til det planlagte.
- Risikoanalyse – idet der måles på, om der forelægges en risikoanalyse på chefmødet i maj måned.
- Udviklingsmål – idet der måles på om governance modellen godkendes af IT-styregruppen.
- Udviklingsmål – idet der måles på, om der er etableret elæringskurser til brug i folkekirken med et uddannelsesforløb for 6-10 medarbejdere.
- Effektiviseringsmodel – målet er nået, hvis IT-styregruppen godkender modellen

Nedenstående mål er efter aftale med ministeriet erstattet af mål om interviewbaseret brugerundersøgelse. Den er ikke færdig på tidspunktet for årsrapporten og derfor ikke forelagt IT-styregruppen. Målet er dermed ikke nået.

7. Den Digitale Arbejdsplads (DAP) – idet der måles på om 80 pct. giver en karakter på 75 pct. af det opnåelige er opnået.
8. Support og leverance – idet der måles på om 80 pct. giver en karakter på 75 pct. af de opnåelige.

Efter implementeringsaktiviteter er godkendt af ministeren, er nedenstående mål nået.

9. Implementering af GIAS – idet der måles på, om ministeriets ledelse godkender en fortsættelse af implementeringsprojektet.

Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) havde for 2012 to resultatmål:

1. Styrke administrativ procedure gennem aktiv rådgivning. Der måles på, om AdF har udarbejdet en vejledning om Mtid.
2. Understøtte økonomisk styring og administrative procedurer gennem øget anvendelse af standardiserede løsninger. Der måles på, om AdF har overtaget Aalborgs Stifts fællesfondsregnskab samt indgået aftale om overtagelse af Helsingør og Haderslev Stifter.

I 2012 er der ikke indgået aftale om en fælles flekstidsaftale med stiftspersonalet så implementering af Mtid er irrelevant.

AdF har overtaget Aalborg Stifts fællesfondsregnskab og indgået aftale om overtagelse af Helsingør og Haderslev stifter.

Præsteuddannelsesinstitutionerne

Folkekirkens præsteuddannelsesinstitutioner havde forskellige mål i 2012. Folkekirkens Institution for Præsteuddannelse (FIP) København havde seks resultatmål, hvoraf de tre mål ligeledes gjaldt for 2011:

1. Ansættelser med uddannelsesindhold.
2. Brugerinddragelse - kvalitetsudvikling.
3. Opfølgning på fagbeskrivelser.
4. Sammenhæng mellem pastoralseminariet, den obligatoriske efteruddannelse og den frie efteruddannelse.
5. Beskrivelse af egnethed efter inspiration fra udland.
6. Kompetenceprofil.

Sidstnævnte mål nr. 6 er efter drøftelse med ministeriet, blevet udsat til 2013.

Mål / præsteuddannelserne		FIP, København		FIP, Århus		TPC
		11	12	11	12	12
Udvalg nedsat mhp at støtte nyansatte og udvikle faglig kunnen		Red	Green	Grey	Grey	Grey
Udvikling af metoder til at styrke præsters faglige arbejde	Systematisk at arbejde med brugerinddragelse	Green	Green	Grey	Grey	Grey
Fagbeskrivelser	Genformulering af formålsbeskrivelserne og reviderede fagbeskrivelser	Green	Green	Grey	Grey	Grey
Fokus på religionspædagogik	Afrapportering for det ønskede samarbejde og planlagte pilotprojekter	Grey	Green	Grey	Green	Grey
Beskrivelse af egnethed i udlandet	Bestyrelsen er orienteret om foreløbige resultater og har taget stilling til den endelige rapport	Grey	Green	Grey	Grey	Grey
Kompetenceprofil	Er udsat	Grey	Red	Grey	Grey	Grey
	Pilot: Udvikling af praktikvejlederudd. i samarbejde med Århus domsogn	Grey	Grey	Grey	Green	Grey
	Kursusdidaktik - udvikling af nye undervisningsformer	Grey	Grey	Grey	Grey	Green
	Definition af undervisningsinstitutionernes planlægning og kortlægning af behov	Grey	Grey	Grey	Grey	Yellow

Folkekirken Institution for Præsteuddannelse Århus havde to mål i 2012:

1. Udvikling af en praktikvejlederuddannelse i samarbejde med Århus Domsogn
2. Rapportering om samarbejde med religionspædagogisk indhold

Teologisk Pædagogisk Center havde to resultatmål for 2012:

1. Udvikling af nye kursusformer med henblik på større hensyn til forskellige læringsstile og tættere sammenkædning af viden og kunnen.
2. Definition af undervisning i forbindelse med en handlingsplan om opfølgning på MUS-samtaler med et pilotprojekt.

Kirkemusikskolerne

For 2012 havde kirkemusikskolerne overvejende fælles resultatmål:

1. Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere.
2. Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov.
3. Arbejde med ny studieplan.
4. Arbejde med ny model for efteruddannelse.
5. Udvikling af administrative værktøjer.
6. Eksamensgivende uddannelse af klokkenister (kun for Løgumkloster Kirkemusikskole).

Mål/ kirkemusikskolerne	Sjælland				Løgum- kloster				Vestervig			
	09	10	11	12	09	10	11	12	09	10	11	12
Eksamensgivende uddannelse for organister, kirkesangere og kirkekorledere	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Arbejde med ny studieplan	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Arbejde med ny model for efteruddannelse	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Udvikling af administrative værktøjer	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Eksamensgivende uddannelse af klokkenister	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger ministeren for ligestilling og kirke regnskab for fællesfonden.

Ministeren for ligestilling og kirke kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede stiftsøvrighederne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 647 af 1. juni 2011 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Værdiansættelse

Institutionens beholdninger af aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Økonomistyrelsen udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Fællesfondens bygninger er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større reoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde er pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Forbedringer af lejemål	4 år
- Bygningsforbedringer	10 år
- Inventar	3 år
- Programmell	3-5 år
- It-hardware	3 år
- Bunket It-udstyr	3 år

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

4.2 Resultatopgørelse

Fællesfondens resultat 2012 er på 44,4 mio. kr. mod forventet 33,7 mio. kr. i det vedtagne budget 2012 og 29,3 mio. kr. i de korrigerede budget efter tillægsbevillinger. Det ikke-budgetterede overskud på knap 15,1 mio. kr. kan henføres til ikke budgetterede indtægter på administration af stiftsmidlerne på samlet 4,8 mio. kr. samt nettomindreforbrug på 5,8 mio. kr. under løn til præster og provster grundet færre udgifter til feriepengeregulering og ordinær præsteløn. Stiftsadministrationerne og Folkekirkens It, folkekirkens fællesudgifter samt folkekirkens tilskud har haft et samlet mindreforbrug på 2,8 mio. kr. bestående af flere mindreforbrug. Det resterende overskud består primært af større renteindtægter end forventet på i alt 1,8 mio. kr.. Der redegøres for mindre- og merforbrug på de enkelte delregnskaber under bilag 6.1, hvor forklarende noter til resultatopgørelsen er anført.

Tablet 4.1. Resultatopgørelse for Fællesfonden

Note	Konto	Resultatopgørelse (kr.)	Regnskab 2011	Regnskab 2012	Budget 2013
6.1		Ordinære driftsindtægter			
	10XX	Landskirkeskat og kompensation	-1.083.173.348	-1.091.364.776	-887.096.255
	11XX	Salg af varer og tjenesteydelser	-90.652.723	-92.308.261	-157.127.670
		Ordinære driftsindtægter i alt	-1.173.826.071	-1.183.673.036	-1.044.223.925
		Ordinære driftsomkostninger			
		Forbrugsomkostninger			
	161X	Husleje	3.113.541	3.015.222	0
	163X	Andre forbrugsomkostninger	297.027	260.377	0
		Forbrugsomkostninger i alt	3.410.568	3.275.599	0
		Personale omkostninger			
	180X-182X	Lønninger	998.914.193	1.013.287.541	1.025.470.251
	1883	Pension	35.894.294	39.159.668	0
	1885-1892	Lønrefusion	-415.018.931	-425.594.032	-359.323.166
	1838-1878	Andre personaleomkostninger	1.428.163	2.292.692	-4.919.408
	18XX	Personaleomkostninger i alt	621.217.719	629.145.869	661.227.677
	20XX	Af- og nedskrivninger	16.906.984	16.540.157	1.951.432
	15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger	202.806.619	215.991.885	273.478.554
		Ordinære driftsomkostninger i alt	844.341.890	864.953.510	936.657.663
		Resultat af ordinær drift	-329.484.181	-318.719.527	-107.566.262
		Andre driftsposter			
	21XX	Andre driftsindtægter	-1.733.007	-2.381.472	-82.664
	30XX-33XX	Overførselsindtægter	-855.809.108	-880.072.809	-1.116.100.598
	43XX	Overførselsomkostninger	853.062.095	878.719.616	898.060.107
	46XX	Tilskud til anden virksomhed	68.164.712	70.489.106	77.941.369
	44XX	Pensioner, fratrædt personale	99.849.130	104.427.980	120.957.584
	42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	117.998.509	103.729.000	105.076.976
		Resultat før finansielle poster	-47.951.851	-43.808.105	-21.713.488
		Finansielle poster			
	25XX	Finansielle indtægter	-1.728.921	-1.141.877	0
	26XX	Finansielle omkostninger	380.734	365.075	0
		Resultat før ekstraordinære poster	-49.300.038	-44.584.907	-21.713.488
		Ekstraordinære poster			
	28XX	Ekstraordinære indtægter	-501.591	-3.800	0
	29XX	Ekstraordinære omkostninger	1.838.093	150.155	0
		Årets resultat	-47.963.536	-44.438.552	-21.713.488

4.3 Balancen

Fællesfondens balance er opført i tabel 4.2 herunder.

Tabel 4.2. Balancen									
Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	Primo 2012	Ultimo 2012	Note	Passiver (t. kr.)	Konto	Primo 2012	Ultimo 2012
6.2.1	Immaterielle anlægsaktiver				6.2.3	Egenkapital i alt	74XX	-195.403	-239.841
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	0	599					
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	14.816	8.192					
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		14.816	8.791	6.2.5	Hensættelser	76-77XX	-202.694	-193.941
6.2.2	Materielle anlægsaktiver				6.2.6	Langfristede gældsposter			
	Grunde, arealer og bygninger	513X	168.116	166.117		Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	9.231	7.228		Anden langfristet gæld	84-85XX	-71.051	-100.696
	Materielle anlægsaktiver i alt		177.346	173.345		Langfristede gældsposter i alt		-71.051	-100.696
	Finansielle anlægsaktiver					Kortfristede gældsforpligtelser			
	Udlån	54XX	17.466	16.013	6.2.7	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-24.322	-44.780
	Finansielle anlægsaktiver i alt		17.466	16.013		Anden kortfristet gæld	97XX	20.483	17.444
	Anlægsaktiver i alt		209.629	198.149		Skyldige feriepenge	94XX	-102.333	-102.965
	Omsætningsaktiver					Periodeafgrænsningsposter	96XX	-50.875	-46.751
	Varebeholdninger	60XX	0	0		Menigheder		-454	-483
	Tilgodehavender	6100-6189	34.226	58.245		Kortfristet gæld i alt		-157.501	-177.535
	Periodeafgrænsninger	6190	54.753	50.538		Gæld i alt		-228.551	-278.231
	Likvide beholdninger	63XX	328.040	405.081					
	Omsætningsaktiver i alt		417.019	513.864					
	Aktiver i alt		626.648	712.013		Passiver i alt		-626.648	-712.013

Tabellen viser en nettostigning i fællesfondens aktiver på ca. 85,4 mio. kr., hvoraf 77,0 mio. kr. vedrører en stigning i de likvide beholdninger, som primært skyldes en forøgelse af hensættelser til pensionsforpligtigelser samt hensættelser generelt. Dertil kommer en forhøjelse af tilgodehavender som konsekvens af stifternes overførelse til Folkekirkens Administrative Fællesskab af mindreforbrug for pension for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer samt årets resultat. Omvendt er færdiggjorte It-projekter under Folkekirkens It reduceret betragteligt.

En tilsvarende nettostigning i fællesfondens passiver skyldes hovedsagligt stigningen i egenkapitalen som konsekvens af årets resultat, en forøgelse af langfristet gæld som konsekvens af den øgede forsikringsreserve samt en forøgelse i de kortfristede gældsforpligtigelser.

For specifikationer af de øvrige forskydninger henvises til forklarende noter under afsnit 6.2.

4.5 Bevillingsregnskab

De for institutionen relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 4.3.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet

(t. kr.)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.083.173	-1.086.600	-1.091.365	-4.765	-
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	587.617	598.639	592.882	-5.757	99
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	75.584	79.405	77.945	-1.460	98
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	87.184	88.930	88.250	-680	99
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	51.096	52.532	52.147	-384	99
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	20.204	23.882	24.331	448	102
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	24.836	21.337	20.637	-700	97
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	3.700	3.757	3.750	-6	100
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	-1.279	1.000	-821	-1.821	-82
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	117.999	103.729	103.729	0	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	68.270	84.075	84.075	-	100
Total	-47.964	-29.315	-44.439	-15.124	151,59
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-	-0	-	-0	-
DELREGNSKAB - 36 - Bindende stiftsbidrag	0	0	0	0	-

Forklarende noter til bevillingsregnskabet er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

4.6 Bevillingsafregning

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførelsesadgang mellem årene for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 - Stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 - Folkekirkens IT. Samlet - inklusiv videreførelser fra tidligere år - videreføres der bevilling for 1,8 mio. kr. Fordelingen fremgår af tabel 4.4.

Tallene for stiftsadministrationerne i tabel 4.4 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Bevillingen til stiftsadministrationerne er siden 2007 givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have. Eventuelle mindreforbrug på stifternes løn skal som udgangspunkt dække eventuelle merforbrug på driften. Et merforbrug skal videreføres til det efterfølgende år. I særlige tilfælde kan stiftsadministrationerne indhente Ministeriet for Ligestilling og Kirkes tilladelse til at dække et merforbrug på lønnen med et eventuelt mindreforbrug på driften.

"Bortfaldskolonnen" omfatter bortfald af bevillinger, hvor opgaverne ikke længere skal gennemføres.

Tabel 4.4. Bevillingsafregning 2012 (t. kr.)

Delregnskab		Bevilling	Anvendte tillægsbevillinger	Anvendte bevillinger fra centrale midler	Bevilling i alt	Regnskab	Årets resultat	Bortfald	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	52.941	-842	310	52.409	52.195	-214	0	-214	-3.299	729	-2.783
	Øvrig drift	21.342	70	2.595	24.008	23.932	-75	0	-75	-2.170	-729	-2.974
		74.283	-772	2.905	76.417	76.128	-289	0	-289	-5.468	0	-5.757
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	0	3.404	0	3.404	2.191	-1.213	1.144	-69	-102	-	-172
4.- Folkekirkens IT	Lønsum (konto 18)	18.243	0	0	18.243	20.131	1.888	0	1.888	694	-2.508	75
	Øvrig drift	70.687	0	0	70.687	68.119	-2.568	0	-2.568	-1.803	2.508	-1.863
		88.930	0	0	88.930	88.250	-680	0	-680	-1.109	0	-1.789

Note: Kolonnerne *Anvendte tillægsbevillinger* samt *Anvendte bevillinger fra centrale midler* vedrører i ovenstående også bevilligede midler fra tidligere år. Disse var udgiftsført under Folkekirkens Administrative Fællesskab i de pågældende samt indeværende år men indgår som en del af bevillingsafregningen. I ovenstående er fællesfondens centrale bevilling og forbrug på delregnskab 3 og 4 trukket ud, da fællesfonden ikke har videreførelsesadgang. Bevilling og regnskab afviger derfor fra afsnit 2.2 og 6.1.3.

Vedrørende bevillingsafregning:

Delregnskab - 3: Stiftsadministration omfatter kun formål 10.

Delregnskab - 4: Folkekirkens It omfatter alle formål.

Et merforbrug på lønnen under delregnskab 4 skyldes i lighed med tidligere år, at flere udviklingsprojekter er givet som 100 pct. driftsbevillinger. Det medfører et teknisk merforbrug på løn, som finansieres af driftsbevillingen.

Der er udført indtægtsfinansieret virksomhed for visse aktiviteter finansieret af det bindende stiftsbidrag, samt Folkekirkens Administrative Fællesskab. For de aktiviteter under fællesfonden anvendes regler for indtægtsfinansierede aktiviteter under den ordinære virksomhed. Det gælder for Folkekirkens Administrative Fællesskab, samt i mindre grad forskellige samarbejdsaftaler. Disse fremgår af tabel 4.4 såvel som 4.5.

Tabel 4.5. Indtægtsdækket virksomhed 2012

(t. kr.)	Indtægt	Løn	Øvrig drift	Total
Rådgivning af menighedsråd	0	0	0	0
Opgaver under bindende stiftsbidrag	-544	406	138	0
Øvrige Administrative Fællesskab	-5.114	3.048	853	-1.213
Øvrige KAS/GIAS og Fælles kapital administration	-942	886	56	0
Total	-6.600	4.341	1.046	-1.213

Afvigelsen mellem tabel 4.4 og 4.5 skyldes bortfald som konsekvens af regnskabsreglerne for anlæg ved bygningsforbedringer under fællesfonden jf. afsnit 6.1.3.

4.7 Opfølgning på lønbevilling

Som en del af årsregnskabet har stiftsadministrationerne og Folkekirkens It fra og med 2010 særskilt redegjort for udnyttelsen af deres lønbevilling.

Tabel 4.6 Opfølgning på lønbevilling 2012 delregnskab 3 og 4
(t. kr.)

Lønbevilling	71.184
Lønbevilling inkl.TB	70.652
Lønforbrug under lønbevilling	72.327
Total	1.675
Akkumuleret opsparing ultimo 2011	-2.604
Opsparing overført til/fra drift	-1.779
Akkumuleret til videreførelse ultimo 2012	-2.708

Der er et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. på lønsumsbevillingen til videreførelse. Mindreforbruget fremkommer ved, at der i 2012 er et merforbrug på 1,7 bestående af et merforbrug på 1,9 mio. kr. på delregnskab 4, Folkekirkens It og et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. på delregnskab 3, Stiftsadministrationerne. Et akkumuleret mindreforbrug på 2,6 mio. kr. samt en nettooverførsel fra drift til løn på 1,8 mio. kr. giver årets mindreforbrug til videreførelse. Nettooverførselen fra drift til løn består af driftsmidler til at dække et merlønforbrug i 2012 samt et videreført merlønforbrug fra tidligere på i alt 2,5 mio. kr. på delregnskab 4 samt en overførsel fra løn til drift på 0,7 mio. kr. på delregnskab 3.

5. Påtegning af det samlede regnskab

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 647 af 1. juni 2011 "Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden m.v."

Årsrapporten omfatter de delregnskaber i fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen for 2012.

Påtegning

Det tilkendes gives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

- 3 JUNI 2013

Departementchef

Økonomichef

Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2012

Formål med erklæringen

Formålet med erklæringen er at give Fællesfonden og departementet en samlet vurdering af fondens regnskabsaflæggelse og økonomiske forvaltning baseret på den udførte revision af 2012-regnskabet.

Ledelsens ansvar

Årsrapporten påtegnes af fondens ledelse og af Ministeriet for Ligestilling og Kirkes departement, jf. bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv. Med påtegningen tilkendes gives:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Grundlaget for revisionen

Rigsrevisionen har for regnskabsåret 2012 revideret de 10 stifter samt Folkekirkens It, Folkekirkens Administrative Fællesskab, Teologisk Pædagogisk Center i Løgumkloster og Løgumkloster Kirkemusikskole, som alle indgår i Fællesfondens årsrapport. Revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, som er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999). Dette indebærer, jf. lov om revisionen af statens regnskaber, at det ved revisionen er efterprøvet, om regnskabet er rigtigt, og om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af årsregnskabet for 2012 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelser. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring og revisionsberetningen, bliver vurderet på ny.

Den udførte revision

Revisionen er tilrettelagt og udført på grundlag af en vurdering af væsentlighed og risiko og er baseret på stikprøver og en gennemgang af forretningsgange og interne kontroller.

Revisionen af Fællesfonden omfattede for regnskabsåret 2012 løbende årsrevision, herunder forvaltningsrevision på udvalgte områder, samt afsluttende årsrevision. Resultaterne af den løbende og afsluttende årsrevision er afrapporteret til de enkelte institutioner.

Konklusion

På baggrund af den udførte revision er Rigsrevisionen nået frem til følgende konklusion:

- Regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler.
- Der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisionen har således ikke givet anledning til forbehold.

Der henvises i øvrigt til revisionsberetningen.

København, den 15. juli 2013

Kai Nybo
Kontorchef

6. Bilag til regnskabet

6.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden. Budgettal er dog ikke udspecificeret på alle formål under de enkelte delregnskaber.

Tabel 6.1

6.1.1 Landskirkeskat og kompensation

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.083.173	-1.086.600	-1.091.365	-4.765	100
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	-1.036.571	-1.081.900	-1.081.900	-0	100
FORMÅL - 12 - Kompensation fra FL	-31.600	-3.300	-3.300	-	100
FORMÅL - 13 - Øvrige indtægter fællesfonden	-15.002	-1.400	-6.165	-4.765	440

Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden: Merindtægten kan henføres til ikke budgetterede indtægter vedrørende stifternes administration af stiftsmidlerne og gravstedfakturering i 2012. Indtægten var indtil 2010 opkrævet og indtægtsført i det enkelte stifts regnskab, men er fra 2011 indtægtsført direkte på fællesfonden ved delregnskab 1. Fra og med 2013 kan der budgetteres med denne indtægt, og den indarbejdes derfor i budgettet.

6.1.2 Præster og provster

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	587.617	598.639	592.882	-5.757	99
FORMÅL - 21 - Løn. 40/60 nræster	551.047	558.050	554.804	-3.246	99
FORMÅL - 23 - Løn. barselsvikarer	3.154	3.850	3.288	-561	85
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	34.460	33.204	35.082	1.879	106
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	0	-0	-
FORMÅL - 27 - Feriepengerregulering	-1.045	3.535	-292	-3.827	-8

På delregnskab 2, præster og provster har der været et mindreforbrug på 5,8 mio. kr. I 2009, 2010 og 2011 var mindreforbruget på delregnskab 2 på henholdsvis 7,3 mio. kr. og 5,8 mio. kr. og 3,8 mio. kr.

Delregnskabets formål 21 viser nettolønudgiften på fællesfonden til præster og provster. Bruttoudgiften er 369,9 mio. kr. større svarende til statens tilskud til præster og provster på finansloven. Delregnskabet indeholder refusion fra staten på 40 % af lønnen til præster og provster, eksklusiv løn til lokalt finansierede præster samt pension til sognepræster. Som det fremgår ovenfor har udnyttelsen af præstebevillingen ikke været optimal i 2012, hvilket bevirkede relativt store mindreforbrug.

Formål 23 *Løn, barsel* viser en mindreudgift på 0,6 mio. kr. i forhold til budgettet.

Formål 24 *Godtgørelser* omfatter en samlet merudgift på 1,9 mio. kr. Bevillingen og dermed merudgiften skyldes udgifter til tjenestedragter, flyttegodtgørelser i forbindelse med stillingsskift

samt udgifter til befording i forbindelse med tjenesterejser. De senere regnskabsår har udvist merforbrug dog med en faldende tendens i udgiftsniveauet. I 2010 var der en stigning grundet kørselsgodtgørelser, hvor en del kan henføres til sognesammenlægninger. Merforbruget dækker over mindre- såvel som merforbrug i de 10 stifter. I 2012 er den faste befordingsgodtgørelse afskaffet. Ordningen forventes at reducere udgiften i de bysogne, hvor den var anvendt. Om faldet i merforbruget fra 2011 til 2012 skyldes dette er for tidligt at konkludere, om end rejser og befording har udvist et større fald.

Formål 26, præster med refusion, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen sker via fællesfonden med refusion fra de lokale kasser. Regnskabet går dermed i nul.

En stor del af årsagen til afvigelsen på delregnskab 2 er et mindreforbrug på 3,8 mio. kr. på formål 27 *Feriepengeregulering*. Fællesfonden opgør på formål 27 i henhold til principper for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Posteringsen af denne forpligtelse under formål 21 løn, 40/60 præster besværliggjorde stifternes løbende styring af lønsumsforbruget, og skyldige feriepenge er derfor siden 2008 udskilt på et særskilt formål. Udgiften er løvbunden og stifterne har ingen indflydelse på den. I 2011 blev budgettet – med udgangspunkt i de tre seneste års regnskaber – reduceret til 3,5 mio. kr. Formål 27 udviser dog fortsat en netto "indtægt" på ca. 0,5 mio. kr. svarende til en afvigelse på 3,8 mio. kr. Hovedforklaringen er et fortsat større fokus på afvikling af præsters restferie og i enkelte stifters tilfælde, at et stort antal præster er gået på pension. I begge tilfælde "indtægtsføres" nedskrivningen på formål 27.

6.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

Udgifter under delregnskab 3 Stiftsadministrationer m.v. vedrører stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter. Stiftsadministrationer aflægges enkeltvis årsrapport.

Et stift er en geografisk enhed og samtidig en forvaltningsmæssig institution under Ministeriet for Ligestilling og Kirke. Stiftet finansieres bevillingsmæssigt af fællesfonden. Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter, og stiftsadministrationerne er finansieret af fællesfonden. Hvert stift ledes af en biskop og en stiftsøvrighed (biskop og stiftamtmand i forening).

Stiftsadministrationens hovedopgaver består primært af biskoppens embede, som er et tilsynsembede. Biskoppen har tilsyn både med præster og menigheder i stiftet og har således et ansvar for at sikre at samtlige områder i stiftet får den nødvendige kirkelige betjening. Biskoppen har desuden et ansvar for at løfte større kirkelige opgaver i stiftet og en væsentlig formidlingsopgave i stiftet og mellem folkekirken og det øvrige samfund. Endvidere varetager stiftet opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt alle opgaver på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold og godkendelseskompetencer mv. på tjensteboligområdet. Gennem Folkekirkens Lønservice varetages opgaven med lønadministration og lønservice for langt hovedparten af menighedsrådenes ansatte. Endelig er biskoppen desuden klageinstans ved uenighed om forretningsgangen i menighedsråd og provstiuvalg.

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	75.584	79.405	77.945	-1.460	98
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	75.229	75.500	75.248	-252	100
FORMÅL - 15 - Indtægtsdækket virksomhed	-91	3.404	2.191	-1.213	64
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	446	500	506	6	101

Der har været et samlet mindreforbrug på 1,5 mio. kr., hvilket primært skyldes 1,2 mio. kr. som konsekvens af regnskabspraksis vedrørende bygningsforbedringer. Afdrag på lån til bygningsforbedringer kan nu afspejles som en afskrivning i driften ved oprettelse af et "fiktiv" anlæg. Budget og regnskabsreglerne foreskriver, at de fiktive bygningsforbedringer, som er indgået i ovenstående, skal elimineres fra fællesfondens endelige regnskab. Dette giver en ikke-budgetteret indtægt, da den pågældende institution har bevilling til udgiften. Dette vil – sandsynligvis ved en budgetkorrektur – blive korrigeret i årsrapport for 2013. De resterende mindreforbrug på 0,3 mio. kr. dækket over flere mindre afvigelse i stifternes regnskaber.

Det skal bemærkes, at merforbrug på driften på samlet 0,7 mio. kr. er dækket af et eventuel mindreforbrug på lønnen i forbindelse med bevillingsafregningen (afsnit 4.6).

6.1.4 Folkekirkens IT

(t.kr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	87.184	88.930	88.250	-680	99
FORMÅL - 81 - Fælles svstemer og aktiviteter	24.892	26.525	27.848	1.323	105
FORMÅL - 82 - Folkekirkens svstemer	7.707	6.100	4.500	-1.600	74
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	5.337	5.800	5.433	-367	94
FORMÅL - 84 - Provstisvstemer	2.088	2.150	1.928	-222	90
FORMÅL - 85 - Stiftssvstemer	23.398	20.733	22.321	1.588	108
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets svstemer	-1.871	0	-421	-421	-
FORMÅL - 87 - Folkekirken.dk	2.494	3.511	3.079	-432	88
FORMÅL - 88 - IT-Kontoret	23.140	24.111	23.561	-550	98

Folkekirkens IT er Ministeriet for Ligestilling og Kirkes samt folkekirkens fælles it-enhed, der varetager administrationen af folkekirkens og ministeriets IT. Folkekirkens IT er organisatorisk placeret som en del af Ministeriet for Ligestilling og Kirkes It- og Personaleafdeling og aflægger separat årsrapport for dets aktiviteter og brug af bevilling. Ved udgangen af 2012 beskæftigede It-kontoret 34,4 årsværk.

Folkekirkens It's bevilling for 2012 var på 88,9 mio. kr.

Med et samlet forbrug på 106,3 mio. kr. og indtægter på 18,1 mio. kr. samt bevillingsindtægter på 88,3 er årets driftsresultat knap 0,7 mio. kr. Mindreforbruget videreføres til 2013. Nettomindreforbruget dækker over et større mindreforbrug på driften samt et merforbrug på lønnen, der i forbindelse med bevillingsafregningen (jf. tabel 4.4) dækkes af driften. Det var også tilfældet i 2011, hvor udviklingsprojekter bevilliget på driftsbevillingen finansierer lønomkostninger.

6.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til folkekirkens uddannelsesinstitutioner for præster og til kirkemusikskolerne samt støtte til en række mindre uddannelsesformål inden for folkekirken. Sidstnævnte er uddannelse og ajourføringskurser for forskellige kirkefunktionærer, provster samt biskopper. Derudover er der i 2012 midler til forsøgsprojekt vedr. erfaringsindsamling vedrørende uddannelsesønsker for præster samt midler til driften i 2012 af Konfirmandcenteret. De seks uddannelsesinstitutioner aflægger hver for sig årsrapport. Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse København, Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse, Århus og Teologisk Pædagogisk Center, Løgumkloster udgør de tre folkekirkelige uddannelsesinstitutioner for præster og kirkelige undervisere. De tre kirkemusikskoler, Sjællands Kirkemusikskole, Løgumkloster Kirkemusikskole

samt Vestervig Kirkemusikskole udgør folkekirkens kirkemusikskoler. Uddannelsesinstitutionernes formål er at uddanne kirkemusikere med henblik på at virke i den danske folkekirke.

(t.kr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	51.096	52.532	52.147	-384	99
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.779	2.574	2.190	-384	85
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	20.466	20.570	20.570	-0	100
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	28.850	29.387	29.387	-	100

Afvigelsen på formål 10 skyldes primært ikke forbrugte midler til uddannelse af kordegne, kirketjenere og gravere samt et mindreforbrug til introkursus i provstierne.

Bevillingsudbetaling til præsteuddannelserne og kirkemusikskolerne har fulgt budgettet.

6.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	20.204	23.882	24.331	448	102
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.227	4.578	4.545	-33	99
FORMÅL - 32 - Provstirevision	17.612	18.149	18.763	614	103
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	1.366	1.156	1.023	-133	88

Delregnskabets merforbrug på ca. 0,4 mio. kr. kan primært henføres til flere relativt beskedne afvigelser i form af merforbrug på provstirevision i stiftsadministrationerne på samlet 0,6 mio. kr. I 2012 var provstirevision i udbud, og fra 2013 vil bevillingen blive budgetlagt efter de konkrete revisionskontrakter. Merforbruget i 2012 skyldes primært merforbrug i Aalborg og Københavns Stifter grundet periodiseringer - enkelte fakturaer vedrører andre år.

Det samlede merforbrug reduceres ved et mindreforbrug på knap 0,2 mio. kr. på formål 10 og formål 34 grundet et lille mindreforbrug til katastrofepræster samt mindre forbrug grundet færre aktiviteter hos Akadimirådet samt Nationalmuseet.

6.1.7 Folkekirkelige tilskud

Delregnskabet omfatter tilskud til en række folkekirkelige formål. Tilskuddene administreres af Folkekirkens Administrative Fællesskab.

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	24.836	21.337	20.637	-700	97
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	9.591	5.836	5.139	-696	88
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	1.330	2.000	1.997	-3	100
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.655	1.638	1.638	0	100
FORMÅL - 41 - Døve	3.967	3.196	3.196	0	100
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	780	776	776	-0	100
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	5.707	6.104	6.104	-0	100
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.806	1.788	1.788	-0	100

Mindreforbruget på 0,7 mio. kr. kan henføres til et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. på formål 10, som skyldes færre tilsagn under forsøgsprojektordningen samt 0,2 mio. kr., som skyldes tilbagebetalte midler fra Ribe Stift i forbindelse med et bevillingstilsagn om dåbsoplæring samt mindreforbrug på korudgifter mv., som er en del af den gejstlige betjening af Rigshospitalet.

Den folkekirkelige Udviklingsfond er i 2012 budgetteret med 2,0 mio. kr. Da midlerne som hovedregel udbetales ved aflæggelse af regnskab for projektet, er der for 2012 hensat knap 1,8 mio.kr. til de allerede godkendte men ikke udbetalte projekter.

6.1.9 Reserver

Fællesfondens samlede bygningsmasse er vurderet til en ejendomsværdi på ca. 168 mio. kr. Der er siden 2008 afsat en anlægsreserve til at støtte istandsættelsen af fællesfondens bygninger. For 2012 var reserven fastsat til 3,8 mio. kr.

Afskrivninger på anlægsudgifter, der aktiveres, er indgået som en del af anlægsreservens disponerede midler. Bevillinger til istandsættelse og vedligehold er givet som merbevillinger til de enkelte institutioner, hvis bygninger er ejet af fællesfonden. Bevillingerne tildeles af Ministeriet for Ligestilling og Kirke inden for den samlede anlægsramme.

Almindelig løbende vedligeholdelse af bygningerne skal fortsat afholdes af stifternes og institutionernes ordinære driftsbevilling.

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	3.700	3.757	3.750	-6	100
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	3.700	3.757	3.750	-6	100

Forbruget af anlægsreserven på formål 98 er som budgetteret. Ikke udbetalte men bevilligede midler er hensat jf. afsnit 6.2.4.

6.1.11 Finansielle poster

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	-1.279	1.000	-821	-1.821	-82
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	-1.279	1.000	-821	-1.821	-82

Finansposter udviser et mindreforbrug på 1,8 mio. kr. Afvigelsen kan henføres til nettoindtægter til Folkekirkens Administrative Fællesskab på 0,8 mio. kr. under *Formål 10 generel virksomhed* mod budgetterede nettorenteudgifter på 1,0 mio. kr. Nettoindtægterne skyldes renteindtægter fra indestående i pengeinstitutter samt renteindtægter fra udlån. Indeståenderne har elimineret behovet for likviditetslån, hvorfor der ikke har været renteudgifter i 2012.

6.1.21 Tilskud til lokale kasser

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	117.999	103.729	103.729	0	100
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	102.196	103.729	103.729	0	100
FORMÅL - 72 - Generelt tilskud	15.803	0	0	-	-

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

6.1.31 Pension, tjenestemænd

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsansatte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne. Budgettet er baseret på en aktuarmæssig beregning fra 2005, og udgiften er lovbunden.

Pensionsordningen har indtil udgangen af 2006 fungeret som en "pay as you go"-ordning. Pensionsudbetalingen har derfor været afholdt af fællesfondens løbende indtægter. Der har derfor ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af den eksisterende pensionsforpligtelse før 2007, hvor der er blevet opkrævet pensionsbidrag for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer m.m. Udgiften til pension er derfor en nettoudgift. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er baseret på en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1,8 mia. kr. pr. 1. januar 2007. Fra 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse.

En ny aktuarberegning i 2012 viser en fremrykket udbetalingsprofil for pensionsforpligtigelsen, hvilket har nødvendiggjort større hensættelser i de følgende år.

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	68.270	84.075	84.075	-	100
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	68.270	84.075	84.075	-	100

Regnskabet for 2012 afviger ikke fra budgettet. Dette dækker over et nettomerforbrug hos Folkekirkens Administrative Fællesskab grundet færre indtægter på 2,7 mio. kr. samt et merudgifter på 9,4 mio. kr. til pensionsudbetalinger. Stifterne derimod har et samlet mindreforbrug på ca. 16,7 mio. kr. på pensioner. Forskellen er hensat til fremtidige forpligtigelser og regnskabet går dermed i nul. Der er i 2012 hensat samlet 49,6 mio. kr., og der er dermed akkumulerede hensættelser på 141 mio. kr. til pensionsforpligtigelsen jf. tabel 6.2.5.

6.1.32 Folkekirkens forsikring

Folkekirkens forsikringsordning omfatter dækning af skadesudgifter ved alle folkekirkens bygninger samt løsøre. For disse skadetyper er der tale om en selvforsikringsordning, hvor skadeudgifterne dækkes af fællesfonden bortset fra en mindre selvrisiko, som skal dækkes af dem, der ejer eller bruger det, der er blevet skadet. Forsikringsordningen omfatter også arbejdsskade- og ansvarsforsikring for alle ansatte i folkekirken.

Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre.

Lov om folkekirkens økonomi indebærer, at udgiften til forsikringsordningen siden den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser. Resultatet på delregnskab 32 optræder derfor med et 0.

(tkr)	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	-	-0	-	0	-
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	0	-

Forsikringsregnskabet 2013 viser en mindre udbetaling end forventet til skader som er anmeldt og hensat – specielt i 2011 - samt færre hensættelser i 2012 til registrerede skader. Dermed udviser regnskabet et over skud på 30,8 mio. kr., som reguleres ved de følgende tre års forsikringsbidrag/reserverne.

Forsikringsregnskabet uddybes i bilag 6.3.

6.1.36 Bindende stiftsbidrag

Stiftsrådet kan af hensyn til det kirkelige liv træffe beslutning om at udskrive et bindende bidrag fra kirkekasserne til finansiering af aktiviteter i stiftet. Bidraget kan ikke overstige 1 pct. af den lokale ligning i de enkelte ligningsområder i stiftet.

Folkekirkens Administrative Fællesskab opkræver bidrag hos provstierne og sender dem videre til stifterne, hvorfor regnskabet skal gå i nul. Det bindende stiftsbidrag er fra 2012 udskilt på et selvstændigt delregnskab.

6.2 Noter til balance

6.2.1 Immaterielle anlægsaktiver

Fællesfondens immaterielle aktiver vedrører udelukkende Folkekirkens IT og består derfor af programmel til Personregistrering, den digitale borgerservice Personregistrering.dk, ESDH- samt budgetløsningerne til provstierne, ESDH til stifterne og Ministeriet for Ligestilling og Kirke, intranetportaler samt løsningen til understøttelse af e-valg.

Tabel 6.2.1 Immaterielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2011)	54.307	0	54.307
Primokorrektioner og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	2.446	0	2.446
Afgang	-28.873	0	-28.873
Kostpris pr. 31.12.2012	27.880	0	27.880
Akkumulerede afskrivninger	-48.561	0	-48.561
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger vedr. årets afgang	28.873	0	28.873
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.12	-19.688	0	-19.688
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2012	8.192	0	8.192
Årets afskrivninger	9.070	0	9.070
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	9.070	0	9.070
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	3- 5 år		

(t. kr.)	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2012	0
Tilgang	599
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	0
Kostpris pr. 31.12.2012	599

Tabel 6.2.2 Materielle anlægsaktiver

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris (pr. 31.12.2011)	173.755	31.678	205.433
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	3.469	3.469
Afgang	0	-4.974	-4.974
Kostpris pr. 31.12.2012	173.755	30.173	203.928
Akkumulerede afskrivninger	-6.038	-27.919	-33.957
Akkumulerede nedskrivninger	-1.600	0	-1.600
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger vedr. årets afgang	0	4.974	4.974
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.12	-7.638	-22.945	-30.583
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2012	166.117	7.228	173.345
Årets afskrivninger	1.998	5.472	7.470
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	1.998	5.472	7.470
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 år bygn.forbedringer 50 år bygninger	3 år	

Tilgangen til de materielle anlægsaktiver vedrører primært It-udstyr (bunket PC-udstyr og printere mv.). Den største del med ca. 5,5 mio. kr. af årets afskrivninger vedrører ligeledes PC udstyr under Folkekirkens It samt i mindre grad printere og kopimaskiner mv. hos stifter og institutioner. En del af afskrivningerne vedrører fællesfondens bygninger, der afskrives med knap 2 mio. kr. i henhold til statens regler. Der afskrives ikke på grundværdi.

6.2.3 Egenkapital

Tabel 6.2.3 Egenkapital 2012 (t. kr.)

Primobeholdning 01.01.2012	-207.012
Primoregulering	4.739
Bevægelser i året	
Ifølge nedenstående specifikation	6.871
Overført resultat	
Årets resultat	-44.439
Egenkapital pr. 31.12.2012	-239.841

Fællesfondens egenkapital var primo 2012 – inklusiv primoposteringer - på 202,3 mio. kr. Forbedringen i egenkapitalen på 37,6 mio. kr. kan primært henføres til driftsresultatet på 44,4 mio. kr. samt en bevægelse på 6,9 mio. kr. grundet forskellige posteringer jf. nedenstående således at egenkapitalen ultimo 2012 udgør 239,8 mio. kr.

Posteringserne fremgår af *Specifikation af bevægelse i egenkapital*.

Specifikation af bevægelser i egenkapital i året (t. kr.)

Beskrivelse	Beløb
Hensættelse af bevilling til bibelselskabet	295
Hensættelse af stifternes overskud på bevilling til pensioner	6.576
Total	6.871

Bevægelsen er hovedsagligt en hensættelse til fremtidige pensionsforpligtigelser for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer. Reguleringen er forskellen mellem stifternes mindreforbrug på området og Folkekirkens Administrative Fællesskabs merforbrug. Den resterende regulering vedrører hensættelse af en endnu ikke udbetalt bevilling til bibelselskabet.

Tabel 6.2.5 Akkumulerede hensættelser 2012 (t. kr.)

	Beløb	
Forsikringshensættelser vedr. 2004	-440	
Forsikringshensættelser vedr. 2005	-574	
Forsikringshensættelser vedr. 2006	-1.252	
Forsikringshensættelser vedr. 2007	-19	
Forsikringshensættelser vedr. 2008	-79	
Forsikringshensættelser vedr. 2009	-99	
Forsikringshensættelser vedr. 2010	-313	
Forsikringshensættelser vedr. 2011	-15.981	
Forsikringshensættelser vedr. 2012	-20.432	
Forsikringshensættelser i alt	-39.188	-39.188
Hensættelse til pensionsforpligtelser		-140.964
Fællesfondens reservefond (opløst)	-426	
Forsøgsprojekter	-150	
Seniorbonus 2009	-19	
Øvrige hensættelser i alt	-596	-596
Folkekirkens udviklingsfond 2008	-30	
Folkekirkens udviklingsfond 2010	-225	
Folkekirkens udviklingsfond 2011	-250	
Folkekirkens udviklingsfond 2012	-1.754	
Folkekirkens udviklingsfond i alt	-2.259	-2.259
Anlægspulje 2010	-17	
Anlægspulje 2011	-496	
<u>Anlægspulje 2012</u>	<u>-1.545</u>	
Anlægspulje i alt	-2.058	-2.058
Udd. Biskopper (2011+2012)	-266	
Erf. Indsamling udd. Præster (2011+2012)	-1.433	
Provsternes ajourføringskursus og årsmøde	-442	
Stifternes kompetenceudvikling	-313	
Undersøgelse psykisk arb.miljø	-638	
Fælles identitet folkekirken	-1.200	
Oplysningstiltag konf. Messer m.m.	-110	
<u>Videnstjeneste kirkegårde (2011)</u>	<u>-200</u>	
Hensat mindreforbrug på bevillinger	-4.602	-4.602
Fyens stift - renovering bispebolig	-268	
Københavns stift - renovering bispebolig	-138	
Underskudsdekning folkekirken.dk (2011)	-400	
Sagsomk. Feriepengesag	-280	
Budgetanalyes kirkemusikskoler	-300	
Budgetanalyes udd.inst.	-88	
<u>Skov&Landskab formidling PhD-projekt</u>	<u>-66</u>	
Hensat mindreforbrug på tillægsbevillinger	-1.541	-1.541
Lolland-Falsters stift - projekter bind.stiftsbidrag	-48	
Fyens stift - bygningsrenovering	-35	
Aalborg stift - projekter bind.stiftsbidrag	-347	
Viborg stift - fængselspræst m.m.	-21	
Århus stift - åremål	-314	
Ribe stift - åremål	-119	
<u>Folkekirkens IT - KAS udvikling</u>	<u>-1.849</u>	
Stifter i alt	-2.734	-2.734
Hensættelser i alt		-193.941

Forsikringshensættelserne på 39,2 mio. kr. er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt udbedrede skader fra tidligere år. Hensættelserne er baseret på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. For en uddybende forklaring henvises til afsnit 6.3.

Der er hensat 141 mio. kr. til pensionsforpligtigelsen af tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.

Fællesfondens reservefond blev opløst i 2004. Samtidig blev midler på 0,4 mio. kr. hensat til imødegåelse af allerede indgåede, men endnu ikke effektuerede tilsagn. I 2013 vil tilsagn blive undersøgt og hensættelsen udbetales eller tilbageføres til driften

Midler fra Den folkekirkelige Udviklingsfond udbetaler som hovedregel kun midler ved indsendelse af regnskab. I 2012 er der hensat 1,8 mio. kr. til godkendte projekter.

Bevilligede midler fra anlægspuljen udmøntes ved afslutning af projektet og derfor hensættes ikke-forbrugte midler det samme gælder enkelte tillægsbevillinger. I 2012 er der hensat 1,5 mio. kr. anlægsmidler og i 2011 0,5 mio. kr. Fra og med 2011 blev der indført nye procedure. Såfremt bevilligede anlægsmidler ikke er forbrugt seneste det efterfølgende regnskabsår tilbageføres midlerne fællesfonden anlægsreserve

To stifter har hensat midler til åremålsansatte medarbejdere, og to stifter har hensat bindende stiftsbidrag, hvor der er afgivet tilsagn.

De resterende hensættelser vedrører tillægsbevillinger eller bevillinger finansieret af omprioriteringspuljen, som endnu ikke er forbrugt.

Enkelte ældre hensættelser under forsikring, reservefonden, anlægspuljen samt udviklingsfonden vil blive revurderet i 2013.

6.2.6. Langfristede gældsposter

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkens økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100 mio. kr. til dækning af behov for likviditet. I dag har fællesfonden ikke optaget lån i stiftsmidlerne.

Tabel 6.2.6 Langfristede gældsposter (t. kr.)

Langfristede gældsposter	2011	2012
Investeringslån		
Stift	-4.993	-3.835
Likviditetslån		
IT-kontoret	-10.000	-10.000
Andre lån		
Forsikring	-56.058	-86.861
Samlet langfristede gældsposter	-71.051	-100.696

Stigningen i de samlede langfristede gældsposter på 29,6 mio. kr. skyldes, at forsikringsreserven er steget med 30,8 mio. kr. jf. afsnit 6.3. Faldet i investeringslån skyldes afdrag på 1,2 mio. kr. på lån optaget af Lollands-Falsters Stift. Stiftet har optaget et fem-årigt lån på knap 5,0 mio. kr. til finansiering af omkostninger i forbindelse med tilbygning til stiftsadministrationen samt et 20-årigt lån på 3,15 mio. kr.

Investerings- og likviditetslånene er optaget i fællesfonden og modsvares af udlån under aktiver på balancen.

6.2.7 Kortfristede gældsposter

6.2.7 Kortfristede gældsposter (t. kr.)		
Oversigt over kortfristede gældsposter	2011	2012
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-24.322	-44.780
Anden kortfristet gæld	20.636	17.717
Skyldige feriepenge	-102.333	-102.965
Periodeafgrænsninger	-50.875	-46.751
Over- / merarbejde	-153	-273
Tilbageholdt bevilling menigheder	-454	-483
Samlet kortfristede gældsposter	-157.501	-177.535

Fællesfondens kortfristede gældsposter er øget med 20,0 mio. kr. og kan henføres til en stigning i stifternes *Leverandører af varer og tjenesteydelse*, som hovedsagligt skyldes, det overførte mindreforbrug på tjenstemandsansatte kirkefunktionærers pension fra stifterne til Folkekirkens Administrative Fællesskab. Dette modsvarer forøgelsen af tilgodehavender hos Folkekirkens Administrative Fællesskab.

6.2.8 Udlån til investerings og likviditetslån

Tabel 6.2.8 FÆLLESFONDENS UDLÅN

	Fællesfondsudlån primo 2012 Kr.	Netto bevægelse Kr.	Fællesfondsudlån ultimo 2012 Kr.
Udlån til institutioner indenfor fællesfonden			
<u>Investeringslån</u>			
Lolland-Falster	4.992.500	-1.157.500	3.835.000
<u>Likviditetslån</u>			
IT-kontoret	10.000.000	0	10.000.000
Lån indenfor fællesfonden i alt	14.992.500	-1.157.500	13.835.000
Udlån til institutioner udenfor fællesfonden			
<u>Investeringslån</u>			
Teologisk Pædagogisk center	102.400	-102.400	0
Vestervig Kirkemusikskole	920.150	-83.650	836.500
<u>Likviditetslån</u>			
Teologisk Pædagogisk Center	1.451.000	-110.000	1.341.000
Lån udenfor fællesfonden i alt	2.473.550	-296.050	2.177.500
Samlet lån	17.466.050	-1.453.550	16.012.500

6.2.9 Eventualforpligtelser

Regnskabet for fællesfonden 2012 opererer med tre kategorier af eventualforpligtelser:

a) Operational leasing

Der er to tilfælde af operationel leasing i form af to leasingaftaler for kopimaskiner.

b) Husleje

I de tilfælde, hvor en institution lejer bygninger, indgår en eventuel opsigelsesperiode som en eventualforpligtelse. To kirkemusikskoler, to uddannelsesinstitutioner for præster, et stift samt Folkekirkens It har eventualforpligtelser i form af en opsigelsesperiode.

c) Andre forpligtelser

Godkendte rekvisitioner til præstekjoler, hvor stiftet endnu ikke har modtaget faktura.

6.2.9 Eventualforpligtelser 2012 (t. kr.)

Stift/Institution	Aktiv	Forpligtigelse	Bem.
Aalborg Stift	Kopimaskiner	260	3½ år
Løgumkloster Kirkemusikskole	Kopimaskiner	103	1 år
Københavns Stift	Præstekjoler	59	
Helsingør	Præstekjoler	117	
Roskilde	Præstekjoler	234	
Lolland-Falster	Præstekjoler	39	
Fyen	Præstekjoler	60	
Aalborg	Præstekjoler	215	
Viborg Stift	Præstekjoler	98	
Århus Stift	Præstekjoler	156	
Ribe Stift	Præstekjoler	20	
Haderslev	Præstekjoler	160	
Løgumkloster Kirkemusikskole	Husleje	29	3 mdr.
Vestervig Kirkemusikskole	Husleje	108	6 mdr.
FIP København	Husleje	300	6 mdr.
FIP Århus	Husleje	618	3 år
Roskilde Stift	Husleje	1.119	1 år
IT-Kontoret	Husleje	2.369	1 år
I alt		6.064	

6.3 Folkekirkens forsikring 2012

6.3.1 Resultatopgørelse 2012 for forsikring – Delregnskab 32

FORSIKRINGSREGNSKAB - DELREGNSKAB 32				
Resultatopgørelse	Regnskab 2011 Kr.	Budget 2012 Kr.	Regnskab 2012 Kr.	Difference Kr.
Forsikringsindtægt	-79.781.687	-61.148.426	-61.147.478	948
Udbetalt skadeserstatning				
- vedr. 2011	24.357.540		0	0
- vedr. 2012	0		23.160.296	23.160.296
Udbetalt skadeserstatning i alt	24.357.540		23.160.296	23.160.296
Hensættelse til skader				
- vedr. 2011	69.240.845		0	0
- vedr. 2012	0		20.431.511	20.431.511
- vedr. øvrige år	20.990		0	0
- tilbageførte hensættelser m.m.	-202.530		-26.652.562	-26.652.562
Hensættelse til skader i alt	69.059.305		-6.221.051	-6.221.051
Skader i alt	93.416.845	79.760.477	16.939.246	-62.821.231
Omkostninger vedr. administration				
- forsikringspræmier	9.060.710		11.499.896	11.499.896
- tjenesteydelser	9.185.022		2.347.537	2.347.537
- bankgebyrer m.m.	42.872		41.538	41.538
Administration i alt	18.288.604	0	13.888.972	13.888.972
Renteindtægter/forrentning af kapital	-1.883.309		-483.737	-483.737
Resultat	30.040.453	18.612.051	-30.802.998	-49.415.049
Overført til resultat/Tilbageført fra tidligere års resultat	-30.040.453	-18.612.051	30.802.998	49.415.049
Nyt forsikringsresultat	0	0	0	0

Årets resultat for folkekirkens forsikringsordning er et overskud på 30,8 mio. kr.

Folkekirkens forsikringsordning havde ved indgangen til 2012 en reserve, på 56,1 mio. kr. Der var for 2012 dog budgetteret med en tilbagebetaling til menighedsrådene på 18,6 mio. kr. via reducerede forsikringsbidrag for 2012 som konsekvens af en reserve på knap 86,1 mio. kr. i 2010, der var akkumuleret af tidligere års overskud (Forsikringsbidraget beregnes på baggrund af regnskabet 2 år tidligere). Skader og hensættelser var dog i 2012 mindre end forventet, og skader - hvortil der blev hensat midler i tidligere år - har vist sig mindre udgiftstunge end oprindeligt antaget. Ordningen er derfor kommet ud med et overskud på 30,8 mio. kr. mod et forventet underskud på de 18,6 mio. kr. Forsikringsreserven er således ved udgangen af 2012 øget til 86,9 mio. kr. Det bemærkes, at underskuddet i 2011 blev forstærket af, at hensættelserne til - de forholdsvis mange - skader i 2011 var overvurderet. Faldet i tjenesteydelser skyldes primært en klagesag i 2011 i forbindelse med forsikringsudbuddet 2012, samt at udgiften pr. klagesag ved den nye forsikringsadministrator (2. halvår) er reduceret med 50 pct.

Renteindtægterne er faldet fra 1,9 mio. kr. i 2011 til 0,5 mio. kr. 2012.

6.3.2 Forsikringshensættelser og overskud 2012

Hensættelser vedr. forsikring ultimo året	2011	2012
	Kr.	Kr.
Hensættelser vedr. 2004	-1.461.419	-439.709
Hensættelser vedr. 2005	-3.734.148	-574.019
Hensættelser vedr. 2006	-3.489.626	-1.251.921
Hensættelser vedr. 2007	-66.355	-19.205
Hensættelser vedr. 2008	-7.279.149	-79.149
Hensættelser vedr. 2009	-2.691.609	-99.325
Hensættelser vedr. 2010	-4.721.521	-312.532
Hensættelser vedr. 2011	-69.267.909	-15.980.855
Hensættelser vedr. 2012	0	-20.431.511
Forsikringshensættelser i alt	-92.711.735	-39.188.226

Hensættelserne er jf. 6.3.1 reduceret med 53,5 mio. kr. fra 92,7 mio. kr. til 39,2 mio. kr. som følge af flere tidligere hensatte og nu udbetalte skader samt relativt få hensættelser i 2012. Tallene er inklusiv skader sendt til udbetaling af administrator, men enten endnu ikke udbetalt, eller endnu ikke refunderet af det administrative fællesskab.

Der er hensat ca. 1,2 mio. kr. for meget i regnskab 2012 i forhold til skadesopgørelsen 2012 jf. tabel 2.12. Dette korrigeres i 2013 regnskabet.

Forsikringsreserve	Kr.
Forsikringsresultat 2007	-52.025.152
Forsikringsresultat 2008	-30.966.409
Forsikringsresultat 2009	8.017.531
Forsikringsresultat 2010	-11.124.467
Forsikringsresultat 2011	30.040.453
Forsikringsresultat 2012	-30.802.998
Ny hensat reserve	-86.861.043

Det akkumulerede overskud vedrørende forsikringsordningen er øget med 30,8 mio. kr. svarende til årets overskud på forsikringsordningen, således at det akkumulerede overskud nu er på 86,7 mio. kr. Forsikringsreserven i form af hensat overskud fra tidligere år bør højst udgøre ca. 62 mio. kr. svarende til et års budgetterede skadesudgifter under selvforsikringen. Det opkrævede forsikringsbidrag er derfor reduceret i perioden 2014-2016, så overskuddet tilbageføres menighedsrådene.

Reserven ultimo 2012 på ca. 87 mio. kr. forventes ultimo 2013 at være reduceret til ca. 62 mio. kr. under forudsætning af, at skadesniveauet i 2013 svarende til det budgetterede niveau, dvs. ca. 62 mio. kr.